

OSD 48/19

POSTANOWIENIE
OKRĘGOWEGO SĄDU DYSCYPLINARNEGO
OKRĘGOWEJ IZBY RADCÓW PRAWNYCH
z dnia 24 czerwca 2019 roku
w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia
Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych
v składzie:

Przewodniczący: r. pr.

Sędziowie: r. pr.

r. pr.

Protokolant: r.pr.

przy udziale Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych
..... radcy prawnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 24 czerwca 2019 roku zażalenia
na postanowienie z dnia 29 kwietnia 2019 roku, sygn. akt RD 46/19 wydane
przez Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w
przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia

postanawia

1. na podstawie art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 2115) w związku z art. 437 § 1 i art. 465 § 1 i 2 k.p.k. utrzymać w mocy postanowienie Rzecznika Dyscyplinarnego OIRP z dnia 29 kwietnia 2019 r. roku, sygn. akt RD 46/19.
2. na podstawie art. 70⁶ ust. 2 zdanie drugie ustawy o radcach prawnych z dnia 6 lipca 1982 r. (tekst jednolity Dz.U. z 2018 roku, poz. 2115) kosztami postępowania dyscyplinarnego w niniejszym postępowaniu zażaleniowym w kwocie 1200,- zł (jeden tysiąc dwieście złotych) obciążyć Okręgową Izbę Radców Prawnych

UZASADNIENIE

W dniu 11 marca 2019 r. do Okręgowej Izby Radców Prawnych wpłynęło pismo datowane na dzień 6 marca 2019 r., w którym to pełnomocnik w jego imieniu, wniosła o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przeciwko radcy prawnemu . Pełnomocnik skarżącego wskazała, że zachowanie radcy prawnego wypełnia znamiona przewinienia dyscyplinarnego na zasadzie art. 64 ust. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 2 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego. Swoje spostrzeżenia pełnomocnik skarżącego oparła na tym, że radca prawny będąc bratem skarżącego, nie spłacił swojej części zobowiązań wobec wynikających z długów odziedziczonych po ich zmarłej mamie. Zobowiązania wynikały z zaciągniętych w pożyczek. Bank uzyskał dwa tytuły egzekucyjne opatrzone klauzulami wykonalności przeciwko i którymi to zostali solidarnie zobowiązani do spłaty zasądzonych kwot:

- nakaz zapłaty z dnia 14 czerwca 2017 r. wydany przez Sąd Rejonowy IX Wydział Cywilny w sprawie o sygn. akt IX NC zasądzona kwota: 14.808,07 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty wraz z kwotą 203,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu,

- nakaz zapłaty z dnia 6 września 2017 r. wydany przez Sąd Okręgowy I Wydział Cywilny w sprawie o sygn. akt I NC zasądzona kwota: 93.193,59 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi od dnia 5 czerwca 2017 r. do dnia zapłaty wraz z kwotą 1.182,00 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

W dniu 20 stycznia 2018 r. w lokalu radca prawny sporządził dwa oświadczenia, które zostały również podpisane przez skarżącego. Z treści oświadczeń wynika, że dłużnicy zobowiązali się wobec banku spłacić zasądzone kwoty w następujący sposób:

- co do kwoty 14.808,07 zł każdy z dłużników zobowiązał się do spłaty połowy wymienionej kwoty. Skarżący wpłacił swoją część w dniu 4 lipca 2017 r.,

- co do kwoty 93.193,59 zł, każdy z dłużników zobowiązał się do spłaty kwoty po 10.0000 zł, następnie ustalono raty w wysokości 1500 zł od każdego z dłużników. Skarżący wpłacił na rzecz banku kwotę 10.000 zł w dniu 15 lutego 2018 r.

W związku z tym, że całość zadłużenia nie została uregulowana, a skutek wszczętego postępowania egzekucyjnego wyegzekwował całość solidarnie zasądzonych należności od skarżącego. Postępowanie egzekucyjne zakończono w dniu 10 sierpnia 2018 r.

Następnie, skarżący złożył 6 grudnia 2018 r. pozew przeciwko radcy prawnemu o zapłatę spełnionych wobec banku świadczeń przypadających na udział spadkowy radcy prawnego. Do dnia wydania niniejszego postanowienia sprawa nie została prawomocnie zakończona.

Pełnomocnik skarżącego odpowiedzialność radcy prawnego wywodzi z nieetycznego zachowania radcy prawnego polegającego na niewywiązaniu się z zobowiązań finansowych wynikających z obowiązku solidarnej spłaty zadłużenia wraz ze skarżącym wobec zasadzonych w/w nakazami zapłaty, jak również ustalonych treścią pisemnych oświadczeń oraz ustnych porozumień co doprowadziło do całkowitego obciążania skarżącego kwotą należności. Pełnomocnik skarżącego podniosła również, że radca prawny wykorzystał swoją wiedzę prawniczą w celu całkowitego obciążania skarżącego zobowiązaniami wobec banku. Zdaniem skarżącego zachowanie radcy prawnego wypełnia znamiona deliktu dyscyplinarnego w rozumieniu art. 11 ust 1 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego tj. radca prawny naruszył swym zachowaniem obowiązek dbania o godność zawodu.

W dniu 29 kwietnia 2019 r. Rzecznik Dyscyplinarny przy Okręgowej Izbie Radców Prawnych postanowiła odmówić wszczęcia dochodzenia (sygn. akt: RD 46/19) w uzasadnieniu powołując się na treść przepisów art. 305 § 1, art. 17 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeksu postępowania karnego (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 1987), zwana dalej "k.p.k." w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tekst jednolity Dz. U. z 2018 r. poz. 2115), zwana dalej "ustawą o radcach prawnych". Rzecznik Dyscyplinarny przede wszystkim wskazała, że do jej kompetencji nie należy rozstrzyganie sporów o charakterze cywilnym, których stroną są radcowie prawni, a które to powinny być rozpoznawane przez właściwe sądy powszechne.

Pismem z dnia 23 maja 2019 r. na powyższe postanowienie skarżący złożył odwołanie zarzucając:

- naruszenie prawa procesowego, mającego wpływ na treść zaskarżonej decyzji, tj. art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych polegające na nieuzasadnionym uznaniu, że zachowanie radcy prawnego opisane w zawiadomieniu o przewinieniu dyscyplinarnym nie wyczerpuje znamion przewinienia dyscyplinarnego w sytuacji, gdy czyn ten stanowi przewinienie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 i 2 oraz art. 32 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r.,
- naruszenie prawa materialnego tj. art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. z art. 11 ust. 1 i 2 oraz art. 32 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. polegającego na wadliwej wykładni opisanych w tych przepisach znamion, skutkujących

błędny przyjęciem, że zachowanie radcy prawnego o nie stanowi
przewinienie dyscyplinarne,

- naruszenie prawa procesowego, mającego wpływ na treść zaskarżonej decyzji,
tj. art. 305 k.p.k. poprzez zaniechanie przeprowadzenia jakichkolwiek czynności
sprawdzających, w tym przesłuchania pokrzywdzonego i co w efekcie
doprowadziło do niezrozumienia przez Rzecznika Dyscyplinarnego istoty zarzucanego
w zawiadomieniu z dnia 6 marca 2019 r. przewinienia dyscyplinarne.

W uzasadnieniu pełnomocnik skarżącego podniosła, że istotą zawiadomienia o popełnieniu
przez radcę prawnego przewinienia dyscyplinarne było zwrócenie
uwagi "na niegodne, nieetyczne, oszukańcze zabiegi, które podjął wobec swojego brata
.....", które doprowadziły skarżącego do utraty majątku, w tym niezbędnych środków
do życia. Według skarżącego radca prawny wykorzystał zaufanie brata
i od początku działał z góry powziętym zamiarem wprowadzenia zarówno skarżącego,
jak i pracowników w błąd co do zastosowania się do zawartego z bankiem
porozumienia, które sam przygotował tak by cały ciężar zadłużenia obciążył

Pełnomocnik skarżącego wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia i przekazanie
sprawy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu do dalszego prowadzenia ze wskazaniem wszczęcia
dochodzenia przeciwko radcy prawnemu

Mając na uwadze powyższe, Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny rozpoznając odwołanie zgadza się ze stanowiskiem Rzecznika
Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych Postanowienie
o odmowie wszczęcia dochodzenia wydane zostało prawidłowo i odpowiada przepisom
prawa, w związku z czym sąd dyscyplinarny utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie.
Ponadto, zdaniem Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Rzecznik Dyscyplinarny Okręgowej
Izbie Radców Prawnych poprawnie dokonała ustaleń faktycznych, jak również
wytłumaczył podstawę prawną odmowy wszczęcia dochodzenia.

Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawach, radcowie prawni i aplikanci radcowscy
podlegają odpowiedzialności dyscyplinarnej za postępowanie sprzeczne z prawem, zasadami
etyki lub godnością zawodu bądź za naruszenie swych obowiązków zawodowych. Wskazać
także należy, że zgodnie z art. 74¹ pkt 1 ustawy o radcach prawnych w sprawach
nieuregulowanych w tejże ustawie do postępowania dyscyplinarnego stosuje się odpowiednio
przepisy k.p.k., a tym samym do przedmiotowego postępowania ma zastosowanie norma
prawna wyrażona w art. 17 § 1 k.p.k. określająca negatywne przesłanki procesowe, których
zaistnienie skutkuje m.in. odmową wszczęcia postępowania. Zgodnie z art. 17 § 1 pkt 1 k.p.k.

nie wszczyna się postępowania, a wszczęte umarza, gdy czynu nie popełniono albo brak jest danych dostatecznie uzasadniających podejrzenie jego popełnienia. Natomiast zgodnie z art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego w brzmieniu ustalonym uchwałą Nr 3/2014 Nadzwyczajnego Krajowego Zjazdu Radców Prawnych z dnia 22 listopada 2014 r. radca prawny obowiązany jest dbać o godność zawodu nie tylko przy wykonywaniu czynności zawodowych, ale również w działalności publicznej i w życiu prywatnym (ust.1). Naruszeniem godności zawodu radcy prawnego jest w szczególności takie postępowanie radcy prawnego, które mogłoby zdyskredytować go w opinii publicznej lub podważyć zaufanie do zawodu radcy prawnego (ust.2).

Z istoty zawodu radcy prawnego wynikają nie tylko obowiązki związane z jego należyty, zgodnym z prawem i etycznym wykonywaniem, ale również obowiązki wkraczające w sferę życia prywatnego radcy prawnego oraz jego pozazawodową działalność publiczną. Adresatami normy wyrażonej w art. 11 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego są wszyscy radcowie prawni. Zgodnie z nią każdy radca prawny powinien zarówno przy czynnościach zawodowych, jak i w życiu prywatnym dbać o godności swojego zawodu, unikać tego wszystkiego, co może przynosić ujmę wykonywanemu zawodowi. Chodzi tu o zachowania, które mogą poniżać zawód radcy prawnego w oczach opinii publicznej, obniżać jego prestiż, czy też wzbudzać moralny sprzeciw. Należałoby stwierdzić, że radca prawny nie jest ograniczony w działalności publicznej oraz w życiu prywatnym, o ile jego zachowania nie naruszają godności zawodowej. W kontekście powyższego zdaniem sądu dyscyplinarnego samo niewywiązanie się z zobowiązań pieniężnych nie może przesądzać o dopuszczeniu się przez radcę prawnego przewinienia dyscyplinarnego. W rozpoznawanej sprawie mamy do czynienia niewątpliwie ze sporem rodzinnym mający charakter cywilnoprawny. Radca prawnv nie występował w relacji z bratem na jakimkolwiek etapie sporu jako osoba wykonująca zawód radcy prawnego. Niewątpliwie radca prawny znalazł się w sytuacji dłużnika nie z powody wykonywania zawodu radcy prawnego lecz relacji rodzinnych. W ocenie sądu dyscyplinarnego stan faktyczny pozwala uznać, że radca prawnv w relacjach z bratem oraz z .., jak również przy składaniu oświadczeń z dnia 20 stycznia 2018 r. nie posłużył się autorytetem wykonywanego zawodu. Ponadto, skarżący w dniu 6 grudnia 2018 r. wystąpił przeciwko radcy prawnemu z pozwem o zapłatę jako podmiotowi współodpowiedzialnemu solidarnie za zasadzane na rzecz świadczenia pieniężne. Zgodnie ze stanem faktycznym, w tym z załączonymi przez skarżącego do wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego dokumentami brak jest przesłanek pozwalających na wszczęcie dochodzenia wobec radcy prawnego albowiem zobowiązania radcy prawnv wobec banku nie były zaciągnięte w związku z wykonywaniem zawodu zaufania publicznego.

Odnosząc się do zarzutu trzeciego dotyczącego naruszenia prawa procesowego tj. art. 305 k.p.k. należy wskazać, że wspomniany artykuł 305 k.p.k. dotyczy wszczęcia lub odmowy wszczęcia postępowania, a nie przeprowadzenia czynności sprawdzających, w tym przesłuchania pokrzywdzonego. W tym miejscu należy zaznaczyć, że skarżący przedstawił

we wniosku o wszczęciu postępowania dyscyplinarnego w sposób dosyć wyczerpujący stan faktyczny sprawy oraz dołączył stosowną dokumentację co wskazywało na cywilnoprawny i rodzinny charakter sprawy.

W związku z powyższym, zdaniem sądu dyscyplinarnego zarzuty przedstawione w odwołaniu nie znajdują potwierdzenia, tym samym nie zachodzą przesłanki do wszczęcia dochodzenia i z tych względów postanowiono jak wyżej.

O kosztach postępowania w przedmiotowej sprawie Okręgowy Sąd Dyscyplinarny orzekł na podstawie art. 70⁶ ust. 2 ustawy o radcach prawnych.

Niniejsze postanowienie jest prawomocne, nie przysługuje od niego środek zaskarżenia.